

Előfizetési árak
 egész évre 8 kor., felévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések másrakelti árak szerint.
 A lap megjelenik minden oml-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 Hova a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A legújabb vívmány: a leg- újabb gyártelep!

Ujpest, 1900 február hó 1-én.

Világvárosok, kereskedelmi és gyár-
 városok, a legkedvezőbb fekvés mellett
 sem fejlődnek ki önmagukból és önma-
 guktól.

Sőt még a kedvező idők és viszonyok
 is csak ott és az esetben mozdítják elő
 a fejlődést, ahol és amikor olyan férfiak
 és polgárok találkoznak, kik a kedvező
 időt s a kedvező viszonyokat fel tudják
 nem a saját, hanem a közjó érdekében
 használni s akikben nemcsak szív és
 értelem, hanem a nagyszabású alkotás-
 sok megteremtéséhez, létrehozásához
 szükséges erély is létezik.

Hogy Ujpest községe, mely csaknem
 hét évtizeden át mindenkinek a mos-
 toba gyermeke volt, azon tudattal és
 meggyőződéssel lépi át a huszadik szá-
 zad küszöbét: hogy igenis vannak oly
 kiváló férfiak és polgárai, kik a község
 fejlődésének feltételeit megszerzik, a
 fejlődést bölcs irányba terelik, a fejlő-
 dést biztosítják: kik Ujpestet azzá teszik,
 amivé lennie kell s amivé egyedül lehet,
 kereskedelmi és gyárvárossá: annak fé-
 nyes bizonyítéka a legújabb vívmány,
 amely abból áll, hogy f. évi január hó
 27-én aláíratott a szerződés, amelynek
 értelmében a budapesti „Egyesült villa-
 mossági gyár részvénytársulat” Ujpesten
 építi fel még ez év folyamán újabb és
 nagyszabású gyártelepét.

Az „Egyesült villamossági gyár r.-t.”
 ugyanis megvette gróf Károlyi Sándor-
 tól, a váci-ut mentén fekvő s 25.000
 □ öl területét képező Karácsonyi-féle
 telket, s itt, községünkben, fogja gyártani
 a dinamogépeket, a telefon és távirógép
 berendezéseket, az izzólámpákat és au-
 tomobil kocsikat, más szóval 1000 in-
 telligens munkással szaporítja közsé-
 günk lakosságát anélkül, hogy munkás-

házakat állítana a saját gyártelepén.
 Hogy ez, különösen a mai viszonyok
 között községünkre nézve mit jelent:
 azt szükségtelen bővebben megvilá-
 gitanunk.

Ezer intelligens munkásnak csaknem
 ugyanannyi lakás kell!

Ezer intelligens munkásnak, a gyár
 igazgatósága hetenkint 40—50,000 ko-
 ronát fizet ki munkadíj fejében s ennek
 legnagyobb részét itt községünkben fo-
 gysztja el!

De a mi fő s a mi községünk jövőjére
 nézve a legfontosabb, az abból áll, hogy
 e gyártelep útján közforgalomba jön
 Ujpest az egész kereskedelmi világban,
 mint oly község, amely az oly világhírű
 gyár letelepedésére is alkalmas, mint
 amilyen az „Egyesült villamossági gyár
 részvénytársulat” aminek azután az a
 természetes következménye, hogy az
 egyik gyár a másikat, a másik a harma-
 dikat és így tovább vonzza maga után!

Erre van Ujpestenek legnagyobb szük-
 sége!

Ebben rejlik községünk jövőjének,
 fejlődésének, haladásának a feltétele és
 biztosítéka!

Ez a helyes községi — politika!

És ezt a helyes községi politikát,
 Ujpestenek ezt a legújabb vívmányát,
 legújabb gyártelepét, ismét Wolfner
 Tivadar országgyűlési képviselőnknek
 köszönhetjük első sorban!

Ő tőle származott az eszme, az ő be-
 folyásának, tapintatos, ügyes és eszelyes
 eljárásának köszönhető az eszme meg-
 valósulása, amiért az egész község hálás
 elismerése méltán megilleti őt!

De köszönetet kell mondanunk az
 „Egyesült villamossági gyár r.-t.” igaz-
 gatóságának is, a pesti keresk. banknak s
 különösen Egger Gyula, Pintér József,
 dr. Deutsch Izidor igazgató uraknak, kik
 Wolfner Tivadar országgyűlési képví-

selőnk eszméjét megragadva a megva-
 lósítás akadályait leküzdötték, s köz-
 ségünknek gyárvárossá való fejlődésé-
 teljes erejükkel hozzájárulnak.

Örömmel üdvözljük az „Egyesült
 villamossági gyár részvénytársulat”-ot
 községünkben s ugyanakkor lelkesedés-
 sel, hálás elismeréssel tűzzük Wolfner
 Tivadar országgyűlési képviselőnk ér-
 demeinek koszorújába ezt a legújabb
 babérlevelet!

Pénzintézetek.

Az *ujpestvidéki takarékpénztár* igazgató-
 sága, a f. évi február hó 4-iki közgyűlésén,
 azon indítványt terjeszti a közgyűlés elé,
 hogy az *intézet alaptőkéje*, 2000 darab 100 koronás
 részvény kibocsátása által 200,000 koronával
 emeltessék. Kétségtelen, hogy a közgyűlés az
 indítványt egyhangulag s annál is inkább el
 fogja fogadni, mert a kibocsátandó új részve-
 nyek legnagyobb részének az elhelyezése már
 biztosítva van és mert az alaptőke-emeléssel
 az »Ujpestvidéki Takarékpénztár« nemcsak
 az összes követelményeknek meg fog tudni
 felelni, hanem a súllyal bíró pénzintézetek
 sorába fog emelkedni. Az intézet különben
 már az idén is 8%-os osztaleket fizet részve-
 nyenkint s tartalék-alapját 30,000 illetőleg
 33,000 koronára emeli.

Szövetkezetek.

Az *Ujpestvidéki önszegélyező szövetkezet* f. évi
 január hó 29-én tartotta meg Dr. Hédekvári
 Soma elnöklése mellett III-ik rendes évi köz-
 gyűlést. Elnök a közgyűlést néhány alkalmi
 üdvözlő szó után megnyitván, az igazgatóság,
 a felügyelő bizottság jelentése, továbbá a zár-
 merleg felolvasatott és tudomásul vétetett s a
 felmentvény megadott. Az igazgatóság jelen-
 téséből kiténik, hogy az »Ujpestvidéki önsze-
 gélyező szövetkezet« tagjainak száma rövid 3 év
 alatt 664-re emelkedett s az általuk jegyzett
 3255 üzletresz mellett sikerült az igazgatóság
 lelkiismeretes buzgalmának 12511 korona 40
 filler tisztán nyereséget elérni, a mely a tagok
 által eszközölt befizetések 5%-os kamatozta-
 tásának felelővén meg, az, arányosan felosztva,
 az első-, második és harmadik évtársulat ja-
 vára valik. Nevezetesen az 1-ső évtársulatra
 7185 k. 10 f., a 2-ik évtársulatra 4102 k. 60 f.,

TÁRCZA.

A Jutegyári tüzoltók és munkások bálja.

(1900. évi január 27-én.)

Évekkel ezelőtt a jutegyári mulatság egyike
 volt Ujpest leglátogatottabb, legszimpatiku-
 sabb, legkedélyesebb báljainak. Aztán a gyár-
 ban változott az igazgató, nőtlen, no, meg
 kevésbé kedélyes ember került a gyár élére,
 a kiből nem volt meg a vonzó erő: a miatt
 az évi szokásos teli mulatságok engedtek a
 a népszerűségéből. A szombati est azonban
 oly kepel teremtett ismét elénk a „Közmű-
 velődési kör” helyiségeiben, a mely élénken
 emlékeztet bennünket a jutegyáriak regebbi
 mulatságaira. Hát igaz, a jutegyár igazgatója
 ezúttal ismét nőcs ember. A milyen fiatal ő,
 oly fiatal a felesége. Hozza még elhájoló is;
 megjelenése elégáns, modora szeretetremlő,
 igazán lebilincselő. Ezek a jó tulajdonságok
 alkalmasak arra, hogy maga körül nagy tár-
 saságot gyűjtsön össze. A bál erkölcsi és
 anyagi sikere, ketségkívül, az ő érdeme. Mert
 hát *Neubrand János*, a bálbizottság elnöke is
 a szép igazgatóné varázsa alatt állt, a mikor,
 nem kimelve időt és fáradságot, a rendező

társakkal együtt oda törekedett, hogy a bál
 regebbi fényének színvonalára emelje. Ezt,
 elismeréssel mondhatom, sikerült is elérnie.
 Szó sincs róla, nagy előnye volt a bálnak,
 hogy a modernebb építkezésű »Közművelő-
 dési Kör«-ben tartott meg. Igaz, hogy ily
 látogatott mulatságon a táncsterem szűk, de
 kárpótolva vagyunk a mellékhelyiségekkel,
 a hol mindenki jól és kényelmesen érezheti
 magát. Alig 8 óra után a Rákóczy-induló
 hangjai mellett vonult be a terembe a bál
 lady patronesse: *Gözelmann Tivadarné* ur-
 hölgy, a jutegyár igazgatójának neje (nehéz
 fehér selyem öltözék, ibolya-diszítéssel), fer-
 jének, sógoránójának *Frischmuth Elsa* k. a.-nak
 (pompás fehér selyem öltözék) és a rendező
 bizottsági tagoknak kísérlete mellett. Közben
 láttuk a ker. betegsegélyező pénztár részéről:
 dr. Friedrich Vilmos főorvost, Tanay alelnö-
 kőt, *Kunszt* irodafőnököt, Szalágyi Aurel tit-
 kárt, Vajda Manó főkönyvelőt, Eckstein penz-
 tárnokot, Muchmayer Ferencz főv. számta-
 náncos, Kovács Károly és Deutsch Barczí
 igazg. tagokat. A tüzoltó egyesületek részéről
 jelen voltak: Schober Károly ujpesti, Kalmár
 Albert pamutgyári és Opfermann Ferencz
 Wolfner-gyári, a magy. gazd. gepgyár képví-
 seletében Rethy Ferencz, a bpesti önk. tűz-
 oltók részéről dr. Szily főparancsnokok; a csa-
 vargyár részéről pedig negy tüzoltó. Nem
 hagyhatom szó nélkül Richtarek Mariska

k.-asszonyt, a ki a jutte gyári iroda gyengéd
 munkását képviselte több kedvességgel, mint
 irodai komolysággal. A tánc csakhamar kez-
 detet vette és Novotny Antal ügyes rendezése
 mellett alig akart véget érni vasárnap reggel
 8 órakor. A cs. és kir. 38. gyalogezred zene-
 kara díszes munkát végzett azzal, hogy a
 sok »uj«-rát a legnagyobb előkezenységgel s
 mindannyiszor kedvvel ismételte meg. A mel-
 lékhelyiségben cigány húzta szebbnél szebb
 nótáit a csengő pohár mellett vidáknak.
 A szünóra alatt mondott szellemes fősztok az
 összetartást, a békes egyetértést hangoztatták.
 Különös figyelmet keltett az öreg Fuchs be-
 szede, a mire a juttegyár igazgatója válaszoit
 lendületes szavakban. Közben felolvasták
 Rösch Jenő soproni taglagyári igazg. tiszt.
 főparancsnok üdvözlő táviratát. A jelen volt
 hölgyek névsora. *Asszonyok*: Neubrandt
 Jánosné (fekete selyem), Dunaisik Istvánné
 (fekete selyem), Oplatek Józsefné (fekete se-
 lyem), Petőcz Endréné (fekete selyem alj,
 chauchau derék), Feuerstein Józsefné (fekete
 alj, pepita derék), Zsebek Venczelné (fekete
 alj, rózsaszín derék), Boros Miklósné (barna
 selyem, fehér plüss betéttel), Mike Bertalanne
 (galambszürke ruha, rózsaszín betét), Tren-
 csány Jánosné (fekete selyem), Gáspár Imréné
 (fekete alj, világos kék derék), Ringhoffer
 Antalné (világos szürke ruha, fehér betét),
 Hoppenstedt Henrikné (szürke ruha), Horn

Ujpesti általános önszegélyző-egylet mint szövetkezet.

Mérleg-számla:

Vagyon. Pénztár forint 1410.38. Kötelezők 4165.35.—. Hátralekos kamatok 2562.17. Első évtársulat hátralekosai 55.—. Harmadik évtársulat hátralekosai 538.—. Negyedik évtársulat hátralekosai 440.92. 5. évtársulat hátralekosai 566.60. 6. évtársulat hátralekosai 5647.—. Összesen 427,755.07. — **Teher.** 1. évtársulat felszámolás alatt 287.55. 3. évtársulat felszámolás alatt 867.78. 4. évtársulat felszámolás alatt 1666.60. 5. évtársulat felszámolás alatt 1553.50. 6. évtársulat beiratás díja 450.50. 6. évtársulat vagyona 8032.39. 6. évtársulat hetibefizetései 131,248.—. 7. évtársulat beiratás díja 359.23. 7. évtársulat vagyona 2854.95. 7. évtársulat hetibefizetései 73,488.50. 8. évtársulat beiratás díja 415.85. 8. évtársulat vagyona 826.28. 8. évtársulat hetibefizetései 62,733.50. 9. évtársulat beiratás díja 424.20. 9. évtársulat hetibefizetései 36,782.—. Független tétel 435.15. Visszleszámított váltók 92,700.—. 10. évtársulat beiratás díja 165.—. 6. évtársulat 1899. évi tiszta nyeresége 5,212.51. 7. évtársulat 1899. évi tiszta nyeresége 3,541.53. 8. évtársulat 1899. évi tiszta nyeresége 2,634.06. 9. évtársulat 1899. évi tiszta nyeresége 1,011.51. Átvitel új-számlára 64.48. Összesen 427,755.07.

Veszteség- és nyereség-számla:

Veszteség. Kötelezőknél leírás frt 742.—. Napi biztosok 626.—. Üzleti költségek 3 836.60. Nyomatványok 46.39. 1899. évi nyereség 12,464.09. Összesen 17,715.08. — **Nyereség.** Kamatok 14,848.91. Késed illeték 2,285.82. Előjegyzési díjak 521.22. Nyereség-áthozat 1898. évről 59.13. Összesen 17,715.08.

Ujpesten, 1899. december hó 31-én.

Lugos Hugó s. k. pénztárnok.

Benkovits Imre s. k. főkönyvelő.

Kohn Adolf s. k. könyvelő.

Az igazgatóság:

Diamantstein Lajos s. k. elnök.

Fischer Antal s. k. alelnök.

Szél Manó s. k. igazgató.

Weisz József s. k. igazgató.

Ezen mérleget a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva rendben találtuk.

A felügyelő bizottság:

Deutsch Zsigmond s. k.

Ladanyi Zsigmond s. k.

Sonnenfeld Miksa s. k.

A leszámoló 1896. évi VI. évtársulat vagyonmérlege:

Tartozik. Az évtársulat beiratási díjai frt 450.50. Az évtársulat heti befizetései 125,601.—. Az évtársulat hátralekosai 5,647.—. Az évtársulat vagyona 8,032.39. Az évtársulat nyeresége 1899-ben 5,212.51. Összesen 144,943.40. — **Követel.** 1221. üzlet rész a 115 frt = 5 1/2 % frt 140,415.—. 41. üzlet rész 4 % 4,528.40. Összesen 144,943.40.

Ujpesten, 1899. december hó 31-én.

Benkovits Imre s. k. főkönyvelő.

Kohn Adolf s. k. könyvelő.

Ezen vagyonmérleget a közgyűlés által kiküldött felszámoló bizottság megvizsgálta és mindenben megegyezőnek találta.

Dr. Führer Simon s. k.

Fürst Gerson s. k.

Grünbaum Lajos s. k.

Káger János s. k.

Hajnal Alajos s. k.

Ujpesti önszegélyző-egylet mint szövetkezet.

Mérleg-számla:

Vagyon. Pénztári készlet kor. 3,391.66. Kötelezvények 1,443.890.—. Ujpesti keresk. és iparbank 43,000.—. Különböző adások 5,432.98. M. kir. posta-takarekpénztár 223.40. Előlegek 8,729.22. Ingatlanok 6,425.98. 1896. leszámoló évt. hátralekos hetibefizetése és illetékei 47,134.40. Hátralekos kamatok 12,859.74. Nyomatványok értéke 320.—. Előre fizetett házbér 93.32. Összesen 1,571,500.70. — **Teher.** 1896. évt. törzsbetétei 593,345.—. 1897. évt. törzsbetétei 307,940.56. 1898. évt. törzsbetétei 210,196.04. 1899. évt. törzsbetétei 95,568.—. 1896. évt. beiratási díjai 3,471.—. 1897. évt. beiratási díjai 2,675.—. 1898. évt. beiratási díjai 2,557.—. 1899. évt. beiratási díjai 2,280.—. 1900. évt. beiratási díjai 431.—. Váltó-forgatmányok 260,660.—. Letétek 19,393.56. Független tétel 12,954.98. Átirási belyegilletékek 11.02. **Eredmény:** az 1896. évtársulatnak 5.5% 27,904.—. az 1897. évtársulatnak 5.5% 14,685.50. az 1898. évtársulatnak 5.5% 9,037.08. az 1899. évtársulatnak 5.5% 2,389.20. Veszteségi tartalékra 10% 6,001.76. Összesen 1,571,500.70.

Eredmény-számla:

Veszteség. Tisztviselők lakbér illetménye kor. 1,189.64. Tisztviselők fizetése 5,373.50. Adók 600.86. Kezelési költség 3,757.86. Házbér 1,087.98. Az igazgatóság és választmány jelenleti jegyei 1,749.—. Tiszta eredmény 60,017.54. Összesen 73,776.38. — **Nyereség.** Kötvény kamatok 66,650.14. Illetékek 1,362.42. Nyomatványok 748.44. Posta díjak 822.26. Késedelmi fillérek 4,193.12. Összesen 73,776.38. Ujpest, 1899. évi december hó 31-én.

Salamon Lajos s. k. pénztárnok.

Aczél Béla s. k. főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Csepicsányi s. k. igazgató.

Friedmann Ármin s. k. elnök igazgató.

Schön s. k. igazgató.

Jelen mérleget és eredmény-számlát megvizsgáltuk és azok minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel teljesen egybehangzóan és helyesnek találtuk.

A felügyelő bizottság:

Frey Gusztáv s. k.

Dr. Lichtmann Henrik s. k. fb. elnök.

Szél Manó s. k.

A leszámoló 1896. évi IX. évtársulat vagyonmérlege:

Tartozik. Az évtársulat beiratási díjai kor. 3,471.—. Az évtársulat törzsbetétei 593,345.—. Az évtársulat kamatjövendelme — 1899. évben 27,904.—. Összesen 624,720.—. — **Követel.** 2740. üzlet rész után a 228 kor. 624,720.—. Összesen 624,720.—. Ujpest, 1899. december 31-én.

Salamon Lajos s. k. pénztárnok.

Aczél Béla s. k. főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Csepicsányi s. k. igazgató.

Friedmann Ármin s. k. elnök igazgató.

Schön s. k. igazgató.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felszámoló bizottság:

Deutsch Zsigmond s. k.

Weisz Adolf s. k.

Frey Gusztáv s. k.

Illek Vincze s. k.

Szél Manó s. k.

Nyomatott Fuchs Antal könyvnyomdájában Ujpest, Árpád-ut 20. sz.